

۱۳۶- نثر تاریخی با کدام کتاب آغاز شد و در قرن پنجم در کدام اثر اوج و اعتبار خاصی یافت؟

- (۱) تاریخ سیستان، تاریخ بیهقی
(۲) تاریخ بلعمی، تاریخ بیهقی
(۳) شاهنامه ابومنصوری، تاریخ بیهقی
(۴) شاهنامه ابومنصوری، تاریخ سیستان

۱۳۷- همه گزینه‌ها در مورد «شاعر خرد» درست است؛ به جز:

- (۱) دانش او افزون و خطش نیکو بود و با فلسفه و کلام آشنایی داشت.
(۲) به تازی و پارسی شعر نیکو می‌گفته است و شعر او با چاشنی فکر و فلسفه توأم شده است.
(۳) با محمد بن زکریای رازی، طبیب و فیلسوف معاصر خود، مناظره‌ها و مباحثاتی داشته است.
(۴) مثنوی آفرین‌نامه وی سرشار از اندرز و حکمت است که ابیاتی چند از آن باقی مانده است.

۱۳۸- کدام گزینه‌ها، از دیدگاه تاریخ ادبیات درست هستند؟

- (الف) در عصر بیهقی، خاستگاه نثر فارسی به مانند شعر، خراسان و ماوراءالنهر بود.
(ب) کتاب التفهیم، اولین و مهم‌ترین کتابی است که خاص علم نجوم و هندسه و حساب به فارسی نوشته شده است.
(ج) نثر بخشی نخستین کتاب تاریخ سیستان مانند تاریخ دوره قبل دارای لغات و ترکیبات دشوار تازی است.
(د) اهمیت دانشنامه علایی از آن جهت است که یک دوره کامل طب و معارف اسلامی را به زبان عربی بیان می‌کند.
(ه) سیاست‌نامه از متن‌های مهم تاریخی و ادبی قرن پنجم هجری است که به نثری ساده، اما محکم و ادبی نوشته شده است.

- (۱) الف، ب، ج (۲) الف، ب، ه (۳) ب، ج، د (۴) ب، د، ه

۱۳۹- بیت زیر، بیانگر کدام یک از مشخصات کلی سبک شعری عصر صائب است؟

«موشکافان زود در دل‌ها تصرف می‌کنند / شانه در زلف پریشان جای خود وا می‌کند»

- (۱) استفاده از زبان و الفاظ محاوره که پیش از آن کمتر در عرصه شعر معمول بوده است.
(۲) فزونی مفاهیم و تعبیراتی که در آن دو حس را به هم در می‌آمیزند یا به جای یکدیگر به کار می‌برند.
(۳) رواج نوعی حکمت و استدلال عامیانه که حاصل روی گردانی از تجربیات عقلی و تفکر فلسفی است.
(۴) استفاده از ضرب‌المثل و تشبیه و تمثیل به نحوی که مصراع دوم با معنای مصراع اول در موازنه قرار می‌گیرد.

۱۴۰- متن زیر معرف کدام شخصیت ادبی است و تخلص وی چه بود؟

«هردی خوش محضر و درویش‌منش بود و در میان اهل ادب و عرفان دوستان بسیار داشت. با قآنی روابط نزدیک داشت. او قصیده را به سبک قدما می‌سرود و در غزل مخصوصاً مرثیه‌سرایی به شیوه محتشم نیز دستی قوی داشت.»

- (۱) میرزا شفیع شیرازی - وصال
(۲) صبای کاشانی - عندلیب
(۳) میرزا محمود مازندرانی - فدایی
(۴) میرزا حبیب قآنی - حبیب

۱۴۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات، همه موارد کاملاً درست است؛ به جز:

- (۱) تحریر کتاب سمک عیار که در واقع بهترین نمونه نثر داستانی فارسی است در سال ۵۸۵ هجری آغاز گردید.
(۲) اسکندرنامه منثور را که متنی داستانی از نویسنده‌ای ناشناس است، باید از آثار منثور بازمانده از اواخر قرن پنجم دانست.

(۳) رساله‌های یزدان شناخت و تمهیدات عین‌القضات مجموعه نامه‌های اوست که در زمره شیواترین آثار صوفیانه سده پنجم است.

(۴) محمد بن منور کتاب خود را به سه باب تقسیم کرده و به ویژه در باب دوم به بیان حالات شیخ در سال‌های میانی حیات او پرداخته است.

۱۴۲- کدام نوع رئالیسم، خود را متعهد به بازآفرینی ساده و همه‌فهم می‌کند و هیچ الگویی ارائه نمی‌دهد؟ این رئالیسم بیشتر از کارهای چه کسی آغاز می‌شود؟

- (۱) ابتدایی، بالزاک
(۲) سوسیالیستی، گوگول
(۳) جادویی، گارسیا مارکز
(۴) انتقادی، ماکسیم گورکی

۱۴۳- متن زیر معرف کدام چهره ادبی و از بزرگان کدام مکتب ادبی است؟

«شاعر، منتقد و مترجم فرانسوی؛ او پس از مرگ پدر همواره در مضیقه بود و زندگی تلخی داشت وی مترجم آثار ادگار آلن پو به زبان فرانسه است.»

- (۱) ژان آرتور رمبو - سوررئالیسم
(۲) شارل پیر بودلر - سمبولیسم
(۳) آندره برتون - سوررئالیسم
(۴) استفان مالارمه - دادائیسم

۱۴۴- پدیدآورنده هر یک از آثار زیر به ترتیب، چه کسی است؟

- (۱) سلیم بستانی، یوسف ادریس، نزار قبانی
(۲) منفلوطی، جبران خلیل جبران، سلیم بستانی
(۳) نزار قبانی، محمود احمد السید، جبران خلیل جبران
(۴) یوسف ادریس، غادة السمان، جبران خلیل جبران

۱۴۵- کدام گزینه، با توجه به شعر نوین عرب، نادرست است؟

- (۱) نهال نهضت علمی و فرهنگی جدید که در مصر بالید و رشد کرد، نخست در لبنان کاشته شده بود.
(۲) «احمد زکی ابوشادی» با انتشار مجله «آپولو» در سپتامبر ۱۹۳۲، شعر رمانتیک عرب را قوام بخشید.
(۳) شاعران بلاد مهجر، گروهی از شاعران سوررئالیست بودند که از آمریکای شمالی به لبنان مهاجرت کرده بودند.
(۴) شعر سمبلیک به دنبال شعر رمانتیک پیدا شد و در کنار این سبک گرایش به سوررئالیسم هم در شعر عرب دیده می‌شود.

۱۴۶- استعاره مکنیه در کدام بیت، تشخیصی نیست؟

- (۱) در شامگه هجرش بگداخت تن و جانم
(۲) پیش از آن دم که زند خط شب از عارض روز
(۳) در فراقش می‌نویسم نامه‌ای از دست من
(۴) گرچه چشمم بسته است اما سرشکم می‌رود

۱۴۷- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- (۱) استعاره، کنایه، حسن تعلیل، ایهام
(۲) استعاره، تشبیه، کنایه، مجاز، اسلوب معادله
(۳) تشبیه، کنایه، مجاز، اسلوب معادله
(۴) تشبیه، حسن تعلیل، مجاز، ایهام تناسب

یوسف خود را به سیم قلب سودا گرد و رفت

۱۴۸- کدام بیت، فاقد استعاره و دارای «تشبیه و جناس» است؟

- (۱) آن زمان کان ماه رخشان خورآیین رخ نمود
(۲) چه غم ز حربه و حرب عرب چو مجنون را
(۳) تا زدی در دل من خیمه به اقبال غمت
(۴) دانی که بر عذار تو خال سیاه چیست؟

۱۴۹- وجه شبه در کدام بیت، محذوف است؟

- (۱) مه چه باشد که به روی تو برابر کنمش
(۲) نگویمت به تو می‌ماند از عزیز عمر
(۳) خواهم سر خود گوی صفت باخت ولیکن
(۴) تیر مژگان تو از جوشن جان می‌گذرد

۱۵۰- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است؛ به جز:

- (۱) با باد بوده همره بوی تو در سحرگه
(۲) یاد باد آن که ز چشم خوش و لعل لب تو
(۳) دل خراب من از عشق کی شود خالی
(۴) کوس بدنامی ما بر سر بازار زدند

گل‌ها شنیده بوی خود را به باد داده (حسن آمیزی، تشخیص)
نقل مجلس همه بادام و شکر بود مرا (لف و نشر، تشبیه)
چرا که جایگه گنج، کنج ویران است (اسلوب معادله، جناس)
گرچه بی روی تو ما را سر بازار نبود (مجاز، کنایه)

۱۵۱- آرایه‌های بیت زیر، در کدام گزینه تماماً درست است؟

«ما به خون خود دهان تیشه شیرین می‌کنیم

(۱) تشخیص، مجاز، تضاد، جناس

(۳) جناس، استعاره، ایهام، تشخیص

تلخ ننشیند عبث معشوق شیرین کار ما»

(۲) استعاره، حس آمیزی، ایهام، کنایه

(۴) حس آمیزی، مجاز، پارادوکس، ایهام

۱۵۲- آرایه‌های «جناس تام، لف و نشر، تشبیه، ایهام تناسب» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شود؟

(الف) ور لحظه‌ای به کوی تو ناگاه بگذرم

(ب) وز روی آن که رونق خوبان ز روی توست

(ج) ایمان و کفر همه رخسار و زلف توست

(د) بر بوی آن که بوی تو دارد نسیم گل

(۱) ب، د، الف، ج (۲) ب، ج، الف، د

عیبم مکن که روضه رضوانم آرزوست

دائِم نظاره رخ خوبانم آرزوست

در بند کفر مانده و ایمانم آرزوست

پیوسته بوی باغ و گلستانم آرزوست

(۳) د، ج، ب، الف (۴) د، ب، ج، الف

۱۵۳- در کدام بیت «قاعده قافیه» متفاوت است؟

(۱) خوش آن که حلقه‌های سر زلف واکنی

(۲) اولین گام از سمند عقل را پی می‌کنی

(۳) زان فشانم اشک در هر رهگذاری

(۴) این چه دامی است که از سنبل مشکین داری

دیوانگان سلسله‌ات را رها کنی

وادی بی‌منتهای عشق را طی می‌کنی

تا به دامان تو ننشیند غباری

که به هر حلقه آن صد دل مسکین داری

۱۵۴- کدام بیت «ذوقافین» است؟

(۱) کبودگی در پیش تابوت پدر

(۲) حیل‌آموزان جگرها سوخته

(۳) فتنه و آشوب و خون‌ریزی مجوی

(۴) این سخن نه هم ز درد و سوز گفت

زار می‌نالیید و برمی‌کوفت سر

فعل‌ها و مکرها آموخته

بیش از این از شمس تبریزی مگوی

خوابناکی هرزه گفت و باز خفت

۱۵۵- حذف همزه در کدام بیت بیشتر صورت گرفته است؟

(۱) عاقبت سیلابم از سر بگذرد چون دم به دم

(۲) ستیزآوری کار اهریمن است

(۳) دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح

(۴) گویا عزم ندارد که شود روز امشب

راه می‌گیرم بر آب چشم و دیگر می‌چکد

ستیزه به پرخاش آبستن است

بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد

یا در آید ز در آن شمع شب‌افروز امشب

۱۵۶- وزن عروضی مصراع «چشم تماشای خلق در رخ زیبای اوست» با کدام مصراع همسان است؟

(۱) گر مرد رهی با خبر از ناله دل باش

(۳) قطع نظر ز دشمن ما کرد چشم دوست

(۲) خوشتر از دانه اشکم گه‌ری پیدا نیست

(۴) تا به جفایت خوشم ترک جفا کرده‌ای

۱۵۷- در همه ابیات دو اختیار وزنی «فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال» وجود دارد؛ به جز:

(۱) آب رخ پیش ما کسی دارد

(۲) اگر آن ابرو است و پیشانی

(۳) می‌کند مرغ جان ما پرواز

(۴) چه بود گر به ما رساند باد

که بود خاک آستان شما

نکشید هیچ کس کمان شما

دم به دم سوی آشیان شما

بویی از طرف بوستان شما

۱۵۸- در کدام بیت، اختیار وزنی قلب به کار رفته است؟

(۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی

(۲) از سر رشک سوختم زان همه سوزم از درون

(۳) سینه خاقانی اگر پاک بشویی از غبار

(۴) هم شکری تو هم نمک با تو چه نسبت آب را

سروی و چون روان شوی عشق هزار لشکری

با همه آب ساختی زان همه آبی از تری

پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری

چند به رغم دوستان دشمن خویش پروری

- ۱۵۹- در بیت زیر همه موارد از دیدگاه «عروض و قافیه» درست است؛ به جز:
- «نفسم گرفته زین شب در این حصار بشکن
در این حصار جادویی روزگار بشکن»
- (۱) قافیه بیت براساس قاعده «۲» آمده است.
(۲) وزن بیت «فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن» است.
(۳) طبق اختیارات شاعری در بیت دو بار «همزه» حذف شده است.
(۴) در بیت اختیار شاعری (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) یافت می شود.
- ۱۶۰- بیت زیر، در کدام وزن سروده شده است؟
- «دست حنایی تو ز نیرنگ دلبری
یک دست کرد حسن خزان و بهار را»
- (۱) مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع
(۲) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن
(۳) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن
(۴) مفتعلن فاعلن مفاعلن فاعلن
- ۱۶۱- نام وزن عروضی کدام مصراع در مقابل آن «غلط» آمده است؟
- (۱) نه ره گریز دارم نه طریق آشنایی (رمل مثنی مخبون)
(۲) مرغ سان از قفس خاک هوایی گشتم (رمل مثنی مخبون محذوف)
(۳) خرد ز پیری من کی حساب برگیرد (مجتث مثنی مخبون محذوف)
(۴) گر دست رسد در سر زلفین تو بازم (هزج مثنی مخرب مکفوف محذوف)
- ۱۶۲- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر، متفاوت است؟
- (۱) چون قبله نما خضر ره اهل جهان باش
(۲) هر پریشان سفری راهنمایی دارد
(۳) چه انتظار خضر می بری قدم بردار
(۴) رهبر حق طلبان روشنی راه بس است
- ۱۶۳- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟
- (۱) هر دو عالم خاک شد تا عشق سر پایین فکند
(۲) بر هر سر شاخی که زند برق محبت
(۳) گشته ویران خانها از سیل عشق خانه کن
(۴) هر چه خود را می کشم از دست عشقش بر کناری
- ۱۶۴- مفهوم بیت زیر، از کدام بیت، دریافت می شود؟
- «سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد
اور همی آتش فرورد در دل من گو فرورد
شهر زرتین ز نور خود چو طاووسش دهد
شهر پروانه نتواند نقاب شمع شد
شمع از آن پروانه را بی بال و پر سازد که هست
- ۱۶۵- مفاهیم «تهجد، رأفت، کمال طلبی، تسلیم» به ترتیب، از کدام ابیات دریافت می شود؟
- الف) توانی دست در آغوش کردن تنگ با دریا
ب) گر دل روشن طمع داری در این ظلمت سرا
ج) دل شکسته به دست آر با تهیدستی
د) در این وحشت سرا تا کی اسیر آب و گل باشیم
ه) ج، د، الف، ب
- اگر دست از عنان اختیار خویش برداری
بر سر یک پا تمام شب چو شمع استاده باش
همیشه سبز و سرافراز چون صنوبر باش
مرا راهی به سوی عالم بالا کرامت کن
- (۱) ج، د، الف، ب
(۲) د، الف، ب، ج
(۳) ب، ج، د، الف
(۴) الف، ج، د